

Lägesrapport 2011 - Sanering av Klippans Läderfabrik
avseende

Förberedelser för sanering

Foto: Anneli Palm

Inledning

Rivning och sanering av f.d. Klippans Läderfabrik finansieras genom bidrag från länsstyrelsen i Skåne län. Denna lägesrapport inges till länsstyrelsen inför revideringen av det regionala programmet för efterbehandling.

Klippans kommun har ansökt och beviljats följande bidrag:

- Rivning av byggnader (etapp 1), 30 Mkr, Lst dnr 577-29118-07
- Förberedelser för sanering, 9 Mkr, Lst dnr 577-59938-07
- Sanering av villaträdgårdar (etapp 2), 8,2 Mkr, Lst dnr 577-83760-09

Denna lägesrapport avser projekt Förberedelser för sanering och gäller för perioden oktober 2010-oktober 2011.

Beskrivning av vidtagna aktiviteter och uppnådda resultat

Sedan lägesrapporten för 2010 skickades in har följande aktiviteter vidtagits:

- 1) Avtal skrivna med fastighetsägarna
- 2) Anmälan om avhjälpandeåtgärder för villaträdgårdarna
- 3) Upphandling av entreprenör för sanering av villaträdgårdar
- 4) Villaträdgårdssaneringen har gått igång och redovisas som en egen lägesrapport
- 5) Framtagande av strategi för fortsatta förberedelser
- 6) Upphandling av utredningskonsult för uppdatering av åtgärdsutredning m.m.
- 7) Upphandling av konsult för undersökningar av fabriksområdet m.fl.
- 8) Framtagande av provtagningsplan för fabriksområdet m.fl.
- 9) Undersökningar av fabriksområdet m.fl.

1) Avtal har skrivits mellan alla berörda fastighetsägare och Klippans kommun. Alla fastighetsägare som blivit erbjudna sanering av sin fastighet har valt att anta erbjudandet.

2) Inför saneringen i villaträdgårdarna lämnades en anmälan om avhjälpandeåtgärder in till länsstyrelsen. I denna ingick de sanerings- och återställningsplaner som togs fram inför upphandlingen av entreprenör.

Anmälan fick kompletteras i ett par omgångar bl.a. med avseende på miljö- och hälsoriskbedömningar för de övriga föroreningar som påvisats i området. Slutversion av anmälan skickades in den 20 januari 2011.

Beslut om anmälan kom den 1 mars 2011 vilket var sent i förhållande till upphandlingsprocessen men då beslutet inte innebar några villkor som stred mot förfrågningsunderlaget innebar inte detta något problem.

3) Förfrågningsunderlaget färdigställdes och upphandlingen av entreprenör för sanering av villaträdgårdar kunde sättas igång i december 2010. Sista anbudsdatum var den 27 januari 2011. Fyra anbud kom in varav tre dels inte var kompletta dels inte uppfyllde alla skallkrav och därmed inte var kvalificerade för värdering. Det enda kvalificerade anbudet var från Svevia och

anbudssumma låg på 4 954 kkr. Svevia bedömdes ha god erfarenhet av liknande projekt och anbudet bedömdes vara fördelaktigt.

4) Saneringen av villaträdgårdarna startade i april 2011. Därmed avslutades förberedelserna för villaträdgårdarna och åtgärdsprojektet "Sanering av villaträdgårdar" startade. För ytterligare information om detta, se *Lägesrapport 2011 – Sanering av Klippans Läderfabrik avseende Sanering av villaträdgårdar*.

5) För att kunna lämna in en så bra ansökan som möjligt avseende sanering av övriga områden togs en strategi för de fortsatta förberedelserna fram. Strategin stämde av med länsstyrelsen och Naturvårdsverket. I stort innebär den att åtgärdsutredningen och riskvärderingen för den övriga saneringen ska uppdateras. När denna uppdatering är klar ska tre åtgärdsalternativ presenteras för Naturvårdsverket. Beroende på utfallet av denna dialog görs sedan de slutliga förberedelserna för en bidragsansökan.

6) För att kunna ta fram en uppdaterad åtgärdsutredning handlades en utredningskonsult för detta upp. I denna upphandling ställdes höga krav på kompetens och erfarenhet från liknande uppdrag. Anbudsförfrågan gick ut den 15 februari 2011 och sista anbudsdag var den 17 mars 2011. Totalt sju anbud kom in varav fyra var kvalificerade för värdering. Av dessa fyra fick Structors anbud högst poäng och antogs därför. Anbudet vann mycket tack vare att mycket kompetent och erfaren personal erbjöds i uppdraget.

7) För utförandet av de undersökningar som ska ligga som grund för uppdateringen av åtgärdsutredningen handlades ytterligare en konsult upp. I denna upphandling ställdes inte lika höga krav på kompetens och erfarenhet som för utredningarna. Istället vägde priset tyngre för att på så sätt få ner kostnaderna för provtagningarna. Anbudsförfrågan gick ut den 16 mars 2011 och sista anbudsdag var den 27 april. Totalt sex anbud kom in och alla var kvalificerade för värdering. Det var en relativt stor spännvidd mellan lägsta och högsta anbudssumman (det högsta var nästa dubbelt så högt som det lägsta). Det billigaste anbudet vann eftersom priset vägde tyngst och det inte var så stor skillnad på kompetens och erfarenhet för erbjuden personal mellan de olika anbuderna.

8) Den 23 maj hölls startmöte med Structor som upphandlats för att uppdatera åtgärdsutredningen. Det första momentet var att ta fram en provtagningsplan för fabriksområdet och områdena runt om. Konsulten startade arbetet med att identifiera de kunskapsluckor som finns i det material som tagits fram så långt. Därefter togs en provtagningsplan fram för; fabriksområdet, Cösters dal, skogsområdet, utfyllnaden norr om fabriken, Strömngatan, uppehållsdammarna samt Bäljane å. Provtagningen består av skruvborringar, provgrovsgrävning, sediment och vattenprovtagning samt att sätta ut grundvattenrör.

9) För själva utförandet av undersökningarna hade en annan konsult, Tyréns, handlats upp. Startmöte inför provtagningarna höll den 26 augusti. Provtagningarna drog igång den 29 september. I skrivandets stund pågår provtagningarna. Beroende på resultaten kan det bli tal om ytterligare en provtagningsomgång senare i höst.

Planerade aktiviteter

- 1) Troligen ytterligare provtagningar av fabriksområdet m.fl.

Postadress
Klippans kommun
264 80 KLIPPAN

Telefon Växel
0435-280 00

E-post
laderfabriken@klippan.se

Telefax
0435-184 60

Hemsida
www.klippan.se/laderfabriken

- 2) Rapport med uppdaterade åtgärdsförslag från utredningskonsulten.
- 3) Riskvärdering och val av åtgärdsalternativ.
- 4) Dialog med länsstyrelsen och Naturvårdsverket om olika åtgärdsalternativ.
- 5) Eventuell detaljplanering av åtgärder, detaljerade kostnadsberäkningar, åtgärdsförberedande undersökningar, m.m.
- 6) Ansökan till Naturvårdsverket om medel för sanering av fabriksområdet m.fl.

Tidplan

Provtagningarna pågår fram till början av oktober i första omgången. Därefter kan det bli aktuellt med ytterligare en provtagningsomgång i november.

Under våren ska utredningskonsulten komma med förslag på tre olika åtgärdsalternativ och därefter ska en riskvärdering göras för att ta ställning till vilket åtgärdsförslag man anser är det bästa. När detta är klart inleds en dialog med Naturvårdsverket om de olika åtgärdsalternativen. Därefter kompletteras vid behov utredningen och baserat på detta skrivs en ansökan om medel för sanering av fabriksområdet m.fl. till Naturvårdsverket. Ansökan beräknas kunna lämnas in innan sommaren 2012. Om det krävs mycket kompletteringar eller om dialogen med Naturvårdsverket drar ut på tiden kommer ansökan troligen inte att kunna lämnas in förrän till hösten 2012.

En osäkerhetsfaktor i sammanhanget är hur lång tid Naturvårdsverkets handläggning av bidragsansökan tar. Förhoppningen är att upphandlingen av saneringen av fabriksområdet m.fl. kan dra igång i slutet av 2012, men det kan dröja in på 2013 innan den kommer igång. Under förutsättning att handläggningen inte drar ut mycket på tiden kan saneringen troligen komma igång under 2013.

Resursåtgång och ekonomi

Projektet har rekvirerat medel ur Länsstyrelsens ram för utredningar enligt tabell 1 nedan.

Tabell 1. Rekvirerade medel

År	Rekvirerade medel (kr)
2008	695 440
2009	1 210 051
2010	1 319 649
2011 (kv 1 + 2)	232 600
Totalt	3 457 740
Bidrag	9 000 000
Återstående medel	5 542 260

Projektet bedöms hålla sig inom budget. I dagsläget är det dock ännu mycket oklart kring hur mycket medel som behöver användas för de kommande utredningarna. Det finns även en stor osäkerhet i hur mycket av förberedelserna som kommer att göras innan bidragsansökan för genomförandet skickas in. En del förberedelser kan komma att göras först efter ansökan är beviljad och då åtgärdsalternativ är fastslaget för att inte riskera att resurser förbrukas i onödan.

Positiva och negativa erfarenheter

En djupare analys av erfarenheter från projektet kommer att göras när hela projektet ”Förberedelser för efterbehandling” har avslutats. Några preliminära iakttagelser kan dock göras.

Positivt:

- Alla villaägare antog erbjudandet om sanering.
- De upphandlade konsulterna för utredningar och undersökningarna är mycket kompetenta inom sina nischer.
- Dialogen mellan de två konsulterna är god.
- Preliminära resultat så långt visar på att ny viktig kunskap kommit fram.
- Medias bevakning håller fortsatt en god ton trots känslig fråga.

Negativt:

- Handläggningen av anmälan om avhjälpandeåtgärder drog ut på tiden. Viktigt att involvera tillsynshandläggaren i god tid.
- Endast ett anbud blev kvalificerat för värdering för villatädgårdssaneringen. Kanske var förfrågningsunderlaget för krångligt?
- Delar av området behövde röjas inför provtagningen vilket beställaren skulle stå för, konsulterna var dock sena att producera en röjningsplan.
- På grund av ovanstående var det svårt att hitta grävmaskinist och en av dem som arbetade med villatädgårdssaneringen fick gå in och hjälpa till med röjning och provgrovsgrävning vilket i sin tur sinkar saneringen av villatädgårdarna.

Eva Sköld, Klippans kommun
Projektledare och beställarombud

Tomas Henrysson, Conviro AB
Extern projektledare